

I = INTERVIEWATOR; R = RESPONDENT

V.Z. – Mecanic transport

I: În primul rând aş dori să vă mulţumesc foarte mult că participaţi la proiectul nostru cultural

R: Cu plăcere, cu plăcere

I: Unde v-aţi petrecut copilăria?

R: Păi acasă...în Băiuţ, în Băiuţ

I: Şcoala primară tot acolo?

R: Da în Băiuţ, 8 clase acolo în Băiuţ, după aia la numărul 1 în Baia Mare

I: Deci Grupul Şcolar Minier?

R: Nu, nu, nu...era numărul 1 Construcţii de Maşini

I: Deci aţi terminat, v-aţi ordonat spre un liceu mecanic mai degrabă decât...

R: prelucrător prin aşchiere deci când am ajuns acolo...prelucrător prin aşchiere...

I: Da...da...În familie aveţi....

R: Şi taică-meu, şi taică-meu a mai lucrat...dar la suprafaţă da nu ştiu precis...n-am apucat, deja el s-o pensionat pe caz de boală...

I: Da...da...deci n-a lucrat ca miner

R: Nu, nu, nu, nu, nu...

I: După liceu v-aţi angajat la...?

R: După liceu...m-am angajat la mină

I: La mină...

R: În 81 a căzut taică-mio paralizat, eu n-am mai vrut să învăţ degeaba...şi am ajuns la mină...în 81 o căzut taică-mio şi eu în 82 am împlinit 18 ani şi m-am şi angajat

I: Aţi fost un fel de susţinător de familie?

R: Eu...în capul meu ştiţi cum o fo...maică-mea lucra, taica-mio pensionar avea 1100 mi se pare dacă reţin bine...şi eu că am luat...că eu ca să întreţin familia cum ar veni...

I: Da...deci aţi ajuns un fel de cap de familie

R: Da...da...

I: Mai aveţi fraţi, surori?

R: Da...am o soră...am o soră, acuma îi şi ea pensionară

I: Deci v-aţi angajat la mină. La Băiuţ, bineînţeles

R: Da...da

I: Ca și...

R: Prima oară când m-am angajat la mină mi se pare că era D. director și am avut un maistru O...și am ajuns la aeraj

I: Aeraj? Deci compartiment de protecția muncii

R: Da...dar făceam uși de aeraj, betonare...eu când am vorbit cu directorul, cu D., zic „Domle...zic dacă vă dau în scris lăsați-mă să-mi termin armata, eu vă scriu că vin...deci mă angajez...dacă...” că eu am, eu am motivat că am vrut să continui studiile da nu mi-o mai stat în cap...și de atunci...și primul meu maistru o fost O.

I: Așa...la aeraj

R: Da la aeraj am fost prima oară, făceam uși, betonări...

I: Și pe urmă îmi puteți povesti evoluția dumneavoastră profesională?

R: Da cum să nu și...am venit înapoi din armată...și după aia maiștrii care i-am avut, P., C., D. era șef de sector...eram tot timpul, tot la transport....și am început 70, 100, 170, 200, 300...toate orizoantele am...

I: Deci marea majoritate a...

R: Marea majoritate

I: a muncii dumneavoastră

R:...vă spun, de 23 de ani cam 15 la transport....rangă, lopată, o fost când era rampa bună...nu era bună...

I: Da...da...da...Sunteți căsătorit...știu

R: Da căsătorit...am un băiat

I: Aveți un băiat. L-ați încurajat să îmbrățișeze meseria

R: Nu

I: Da dacă ar fi fost normalitate? Dacă mergea mineritul l-ați fi...îndreptat spre minerit?

R: Dacă...atunci poate că...că atuncea și mie îmi plăcea ca să fie copilul acasă...

I: Așa...am înțeles. Ok. O întrebare personală, foarte personală...dacă vreți răspundeți, dacă nu...nu...Sunteți o persoană religioasă?

R: Da. Da

I: OK

R: Deci nu cum să spun...nu că tata ziua umblu io la biserică dar...orice este de lucru sau...deci cred în...îs catolic, deci romano-catolic...maică-mea îi ortodox deci da, da, da

I: Da...v-a ajutat acest lucru în munca dumneavoastră de miner? În mină, mă rog

R: Da...nu vă supărați...deci cum să spun...faceai o sfântă cruce deci...am crezut...la noi o fost niște bătrâni, nu i-am apucat eu...era Maica Sfântă cum...de la Văratec, chiar acolo era o cruce și o zis că să nu mai vadă c..... asta acolo și în ziua aia sau ăsta o și orbit...deci și eu cred, deci cred în Dumnezeu...

I: Ok. Bun. Numa la Băiuț ați lucrat, așa-i?

R: Numa...deci din 82 cum m-am angajat și numa în Văratec, n-am fost nici Cizma, nici Brainer...nu știu ce-i pe acolo...niciodată

I: Ne puteți spune o zi obișnuită? De când plecați de acasă până reveneați? O zi obișnuită din munca dumneavoastră la transport

R: Păi acuma deci ...la...cam...depinde dacă era pe dimineață, pe ăsta

I: Pe dimineață să spunem

R: Plecam...pe la 5 ne trezeam, vedea duba, mergeam la cantină mâncam era felu întâi, felul doi...era când era suc...era după deci trebuia să ne ducă...deci de la cantină până în Văratec...de acolo, deci cum ajungeam pe platou în Văratec...trebuia să urcăm în tileagă...așa cam vreo 10 minute dura să te ducă până acolo și apoi dacă lucrai în 200, coborai la orizontul cutare...

I: Da...apelul îl făceați în mină sau afară?

R: Afară...ăăă...în mină, în mină

I: În mină...așa...și vă duceați...

R: Deci dacă eram repartizați...deci știam că eram în 200 deci

I: Ce făceați dumneavoastră efectiv?

R: Păi acuma când ajungeam acolo noi...înainte, înainte erau LAM-urile 4, trebuia să...bateriile de pus la încărcat și ăsta

I: LAM-uri 4 însemnând locomotive electrice cu acumulatori

R: Da, da, da

I: Așa

R: După aia o adus ei Desele și astea...deci când ajungeam acolo erau care eram mecanic deci...deci mecanicu punea la încărcat, se verifica...eu dacă eram vagonetar că de multe ori eram patru și doi cu doi

I: Da

R: Și atuncea eu legam vagoanele, mergeam unde trebuia să mergem la locul de muncă...amândoi ne apucam de încărcat în rol...din rolă

I: Din gurile de rostogol

R: Da...

I: Cam cât era o garnitură? Câte vagoane ducea după ea?

R: Acuma era când era criză, era când aveam vreo 20...era când aveam 15...când cum...30...deci când cum

I: Da...da...da... Erau vagoane de cât? De un metru cub sau...mai mici?

R: Mai mici o fost și de 800 mi-i se pare da...

I: OK. Le legați și...

R: Mergeam...

I: Mecanicul le scotea

R: da

I: Afară

R: Da..

I: Venea meșteru vă spunea de unde să încărcați, cât să încărcați și...

R: și câte...dacă puteai cât de multe...deci cum o...ca să faci planul că...era cu planul...când o venit Popovici, înainte mi se pare...oare D. o fost și atunci o câștigat Băiuțu steagu...și de acolo în colo am...numa 0,80...numa 0,80...n-am mai ajuns la salariul de bază

I: Nu?

R: Nu, nu, nu, nu....

I: Păi și nu v-a influențat la...viață?

R: Păi și ce puteai face? Ce puteai face?

I: Nu era minereu sau era planul prea mare?

R: Era planul prea mare că noi tăt cu minus eram..

I: Da...da...da...am înțeles

R:...asta o fost problema

I: De fapt dumneavoastră scoteați aceeași cantitate ca înainte numa că se mărise planul...

R: Era...era de multe ori când am prins în 200, în 200 era...un plin era minereu....păi făceam și câte 80, 100 de vagoane....deci numa noi, plus că celelalte orizonturi făceau câte făceau...da când o apărut ăștia cu...cum am spus io...o fost cu minus...rar că ăștia de era cum eram în acord nu aveau ce face și atunci trebuia să ne deie peste 1 ca să scoată ochii...să te încurajeze...

I: Da, da, da...Cum era stabilită ierarhia? Cine era deasupra dumneavoastră? Cine era șeful dumneavoastră direct?

R: Păi acolo maistru era

I: Era maistru...

R: Păi da....maistru

I: Maistru de schimb

R: Maistru era...deci noi aveam maistru, deci el ne repartiza, era șeful de schimb peste maistru...

I: Deci partea de producție

R: Da, da, da

I: Țineai de șeful de sector și maistru

R: și separat erau mecanicii...sector mecanic...

I: Colaborați cu mecanicii?

R: Da, da, da...era...trebuia să ăsta...trebuia

I: Așa...scoteați ce scoteați minereu, se încheia schimbul...urma contra apelul...nu? sau...

R: Da...era contra apelul

I: De ce se făcea contra apelul?

R: Poftim?

I: De ce se făcea contra apelul?

R: Probabil ca să...

I:...vadă că-s toți?

R: Că-s toți...erau mulți, știi cum îi...n-are rost să mințim...erau...toți maiștrii aveau oamenii lor

I: Da...

R: Făceau...făceau de ochii lumii contra apel...că ei...erau care lucrau sau care știu eu ce făceau...deci...

I: Așa...OK...

R: Dacă...eu n-am putut să mint sau ăsta...n-am știut să mint sau ăsta...

I: Nu cred c-ați fost avantajat atunci

R: Nu am fost...am pierdut...am pierdut mult pe chestia asta...

I: Păi de asta spuneam că

R: Nu, nu, nu....am pierdut mult pe chestia asta...

I: Ne puteți povestii care erau condițiile de muncă?

R: Acuma o fost, o fost când o fost și condiții și grele...o fost rău că nu întotdeauna...te-ai chinuit...ba o afumat Dieselul, ba nu erau vagoane...o fost...o fost și greu...

I: Da...nu....mă refeream la praf, căldură

R: Și praf o fost...era, era locuri unde era praful mare...

I: Haideți să înțelegem...deci dumneavoastră încărcați în vagonet în acele așa numite

R: guri de rolă

I: Guri de rostogol...care erau...

R: și aveam unu într-o parte, unu în cealaltă cu ranga și era când era praf deci...n-aveai ce face

I: Se dădea drumul treptat pentru a umple

R: Da...

I: Ce se întâmpla când se bloca?

R: Păi de multe ori normal ar fi trebuită deci dacă eu trebuia să...să-l chem pe artificier, să aducă dinamită, astralită și să puște...da de multe ori ne băgam noi nu mai așteptam până venea artificierul...normal nu era voie să faci treaba asta

I: Și de ce vă băgați? Ca să câștigați timp?

R: Păi da nu...ce să...asta era...noi ne grăbeam...meșterul că mă faceți vagoane...și normal nu era voie, ăsta îi adevăru...trebuia să chemi artificierul hai pușcă...

I: Da vă băgați să puneți o juma de patron? Sau voiati să deblocați?

R: De multe ori încercam cu ranga...nu se putea, automat aduceai dinamită și noi ne băgam...ăștia cum am fost eu la transport...și era poate că ai...o trebuit să urci și 5 metri, 10 metri pe riscul tău...da aia o fost prostia ta...nu aveai voie

I: Și nu s-au întâmplat accidente?

R: Nu...nu...deci eu cel puțin nu am pățit

I: Da coleg de-al dumneavoastră l-a prins?

R: Nu...nu...nu știu minte deci...

I: Da...totuși îi una din

R: Deci asta o fost prostia noastră și riscul nostru...ți-ai asumat

I: Da...dar este unul dintre cele, cele mai frecvente accidente de mină

R: Da...da...

I: La alte mine...acuma

R: Cam pe tot locul...

I: Ați avut noroc...asta e...

R: Deci...cum am lucrat într-un timp eram pe principal și trebuia cum aveam rostogolul afară, trebuia să deblocăm...și o fost iarnă și într-adevăr șeful de sector mi-o dat funie...da o mai venit unu...eu mai fiind acolo zic „Fii atent, să nu te pună Dumnezeu să lași funia”...eu cu târnacopu...c-o fost înghețat jos...

I: Da...

R: N-am apucat...n-am apucat bine ci târnacopu și s-o pornit tot tot tot...s-o rupt funia...zic la ăla „Bă, sari peste minereu că zic ne prinde pe amândoi, zic ne omoară”...și norocu lui Dumnezeu...nu că nu ne-o strâns...o sărit doi băieți și o apucat să ne tragă...și am scăpat....da o fost ...o fost prostia mea...prostia noastră

I: Da, da, da

R: Trebuia să pușcăm, nu să....

I: Să gădiliți minereul

R: Nu...nu...nu...asta o fost prostia noastră...că cine suntem noi sau ăsta...multe s-o întâmplat din cauza noastră că ne-am grăbit sau n-ai fost atent...ăsta-i adevărul

I: Gazele alea de...de...de Diesel, mai ales Dieselul că electrică era electrică....nu v-o afectat sănătatea?

R: Cum să nu...și eram la 170 mi se pare...deci nu ni s-o spus da mi se pare că și uraniu o fost...aveai un gust dulceag și parcă tot timpul amețeai....la 170...

I: Da?

R: Da...da...

I: Dar era numai acolo...sau?

R: Orizontul ăla...în partea aia a orizontului

I: În Brainer?

R: La Văratec, eu numa în Văratec am lucrat

I: Aaa în Văratec...

R: 23 de ani deci numa acolo....am lucrat...

I: Aveai gust....nu era ca aci în Baia Mare când veneai și simțeai gustul ăla...de la gaz?

R: Un gust așa dulceag și parcă îți venea tot să dormi...

I: Da?

R: Da...când...am întrebat și colegii că am lucrat cu mai mulți...,„Mă...zice mă Z. făcătura zice...bă...cum....zice numa să mă culc”...,„Mă zic am gândit că numa io...zic poate că io-s mai slab”...dar nu...cam toți

I: Da poate că era....da uraniu nu era stați liniștit...

R: Nu știu...ce fel nu știu...

I: Erau poate anumite gaze de dezagregare a unor minerale

R: Nu știu, nu știu ce fel de...

I:OK....bun....Ați...sigur ați prins accidente în mină....asta îi

R: Am prins da nu chiar pe schimbul meu...deci nu...

I: Da, da....dar care erau cele mai frecvente cauze pentru accidente?

R: Oamenii că ba nu...minerii mulți se grăbeau, nu puneau pilugă unde trebuie și ai să ăsta...din neatenție

I: Din neatenție și grabă, nu?

R: Și grabă...am avut un...am lucrat ca și cuplător cu el, el o mers la minerit...n-o fost atent și o căzut nu știu câți metri....da n-am văzut...nu pot să zic...

I: A fost vreun accident care v-a emoționat profund?

R: Nu...deci ce nu...nu am văzut....nu...

I: Nu, nu....nu văzut, auzit...

R: Deci ăsta pe care vă spun că am fost și eu cu el cuplător...pe când am aflat normal că m-o afectat că...ai băut un pahar de horincă, ai mâncat...ți-ai adus aminte...tot în minte îți era chestia asta...că ia cu ăsta am lucrat de...

I: Plus că și erați localnici

R: A da....

I: Vă cunoșteți de-o viață

R: Oricum ne cunoșteam...ne cunoșteam....

I: Îi mult mai trist într-o comunitate...

R: Mai...mai...

I: Da...OK....La ce nivel erau câștigurile salariale? Vă permitea câștigul să aveți un trai decent?

R: Acuma...deci...am zis...erau cam 2000, 2000 și ceva ...minerii ajungeau la 5...6...7

I: Da ei erau în acord altfel...alt tip de acord era

R: Da, da, da....că și...și maică-mea

I: Nu...da dumneavoastră personal...ați crescut familia onorabil...

R: Da...da...da...nu ți-am zis atunci când i-am arătat la P. la transport am avut aproape 5000 de lei....„zic ăștia-s banii mei?” „Păi ce scrie aicea Z.? Numele tău”...nu mi-o venit să cred...da deci asta nu s-o întâmplat în tot...tot timpul...

I: Da, da, da. Era un accident fericit

R: Fericit....da...poate că 2-3 luni am....da dacă ar fi să mai...să se redeschidă mină ceie ce nu cred niciodată...eu...mi-e mi-o plăcut, mie mi-o fost drag să lucrez

I: V-o plăcut mineritul?

R: Da...da...ce-am făcut am făcut din suflet...mi-o plăcut și mai ales ți-am spus că la transport cum am fost....

I: Și așa...la vârsta dumneavoastră, nu zic bătrân...la vârsta asta, că suntem de-o vârstă

R: Da...da...aș merge numa că...

I: Ați merge?

R: Acuma normal că n-aș mai putea cum am putut atunci da...mie mi-o fo drag mineritul...la început până mi-am dat seama mi-o părut rău ca am fo chiar la mină...da nu-mi pare rău

I: Mă bucur să aud că sunteți împlinit din punctul ăsta de vedere

R: Mie unul...da...da...am fost atunci nu mai...nu rețin precis în ce an

I: Nu contează...nu

R: Să puneau la releu stâlpi și cu un băiat cu care am fost în mină, când am ajuns era gaterul, era stația de curent....zic „Bă I.”...„Ce-i mă Z.?”...zic „Să mor dacă nu-mi vine nici nu știu să urlu sau să plâng”...la ras o fost luat tot, tot, tot, tot...mă zic „Câte o fost aicea când am fost noi?”...și atunci ți-am spus....că nici n-am știut să plâng sau să urlu...parcă m-o durut pe mine...

I: Ce...ce jaf o....ce jaf o făcut

R: Ce jaf...

I: Așa...OK. Ați trăit într-un mediu minier, Băiuțul prin definiție...dacă n-ar fi fost mineritul nu era, nu exista decât un pic pe la pădure pe acolo

R: Și ...noroc că la noi o fost și pădurea, o fost și mina, o fost flotația....oamenii erau tot timpul acolo

I: Așa...știți tehnici vechi de minerit care nu le-ați mai prins? Din poveștile bătrânilor? Cum lucrau bătrânii?

R: Nu...nu...păi acuma cu țincușul și ăsta deci numa ce povesteau ei...deci nu...

I:Da, da povești...povești mă interesează

R: no deci...numa că ei bătrânii cu țincușu și nu știu...deci nu...nu știu...

I: Da. OK. V-ați angajat înainte de Revoluție?

R: În 82

I: Așa...

R: În 82

I: Au existat? Ați simțit diferența între mineritul dinainte de Revoluție și după?

R: Amu parcă...parcă deja nu mai...parcă...era altfel

I: Altfel ca mentalitate?

R: Ca mentalitate și deci cum să spun....oamenii se ajutau între ei, nu i-o interesat că cât ai tu, ce ai tu....

I: Asta înainte?

R: Deci înainte de Revoluție...cum era și la noi în sat trebuia lemnele să merem...erau câte 10 care te ajutau, nu trebuia să plătești...de primeai o pâine cu unsoare sau asta erai mulțumit....deja după Revoluție s-o schimbat lucrurile...parcă mai rea un pic....

I: Mai rea

R: Mai rea....

I: Mai individualistă...mai...egoistă

R: Eu văd....văd și la noi...la Băiuț în magazin nimeni nu mai are răbdare...

I: Da

R: Chiar dacă nu mi-ai făcut nimic...da io musai să spun de tine ceva....păi stai mă omule da ce te interesează că toată ziua stau în crâșmă sau toată ziua nu știu ce fac...deci...treaba mea...răutatea asta din om....ne-am făcut oameni răi....

I: OK. Cunoașteți legende, superstiții...povești din astea...

R: Nu...nu

I:...ale minerilor...despre aur, despre...

R: Nu...nu...nu...nu... de astea

I: Aurul din Brainer...

R: Nu...povesteau bătrânii cum era și-n Brainer sau asta că nu știu....unde era și în Băiuț aur nativ....nu știu când era un necaz era betonat și numa nu știu pe cine trimiteau ei...deci nu știu

I: Să apeleze la acele rezerve?

R: Da ...da...la acele rezerve

I: Păi asta uite...vedeți că că amintiți...sunt totuși

R: Eu am vorbit cu domnul B., ce-o fost la IPEG și îți spun adevărul, la V. și la S. în casă bând un pahar de țuică...și zic către el...nu mi-am permis...nu mi-am permis cu mă și tu...zic „Domnu B. spune-mi drept...ce viitor are Băiuțu?” o zis „Bă Z...Băiuțu dacă are un gospodar calumea 40 de ani poate să trăiască”...40 de ani, zice „numa cu filoanele de ce s-o descoperit”...celelalte, zice „și ultima mină posibilă pe care o închid, poate închide îi Băiuțu că are puțin dar are din toate”

I: Da...interesant

R: Și după aia o descoperit că și în 300 nu știu de câte ori valoarea cuprului, a aurului...da n-o mai apucat să foreze, să...

I: Deschidă zăcământul

R: deschidă zăcământul, da...

I: Hai să povestim un pic de comunitate...am atacat un pic așa...am văzut că lumea a devenit un pic mai individualistă, mai...

R: Mai...mai...mai...

I: Ce sărbători erau caracteristice minerilor?

R: Păi acuma Crăciunul, Anul Nou, Paștele

I: Înainte de Revoluție se lucra de Crăciun și de Paști?

R: Da...da...

I: Se lucra așa-i....nu..

R: Da...era grafic...să zicem poate aveam luna și miercurea...sâmbătă, duminică sau dacă era Crăciun, Anul Nou, Paști....mai ales pe vremea lui Ceaușescu nu s-o discutat

I: S-a lucrat

R: Da...da...da...nu sărbătoare. Nu...acuma știi cum îi că chiar că intram în mină de multe ori și stăteam pe acolo, dacă făceam ceva...da trebuia să meri...da...așa o fost, așa o fost

I: Deci era mai...dat mai încet butonul

R: Mai încet...poate mai stropea un pahar de țuică, mai beai la sfârșit un pahar de țuică...așe o fo...așe o fo... și al noi, la noi în sat...problema era că erau români și unguri....deci erau ortodocși și catolici...

I: Paștele nu tare bătea

R: Nu...și atuncea la mine era bine că eu...maică-mea fiind româncă deci țineam și Paștele românesc țineam și Paștele unguresc...mâncam și beam de două ori...deci ăsta-i adevărul

I: Exista apartenența la o categorie specială? Erați mândru că erați miner?

R: Da

I: Ne-ați spus că...

R: Eu da...deci nu știu alții...da eu da

I: Da...mai erau ca dumneavoastră? Adică...

R: Probabil că mai erau între noi....mulți ai...degeaba spuneau că nu...da tot l-ai făcut din plăcere...că altfel nu mergeai...

I: Da, da, da

R: Și-am avut parte și de colegi cum o fost P.L, B.G, unu o murit cu care oricând aș fi lucrat...deci asta îi adevăru...eram deja ca și frații, ne ajutam unu pe altu sau oricând care...să pățea ceva...deci asta-i adevărul...și n-ai putut cu toți că nu toți o vrut...n-ai avut cum...n-ai avut cum

I: Evident că...n-ai avut cum

R: N-ai avut cum...și dintre meșteri o fost care o fost corecți...o fost care...ți-am zis fiecare cum...o fost

I: Cum....cum a afectat condițiile astea de muncă viața personală a prietenilor dumneavoastră? Sunt bolnavi? Au...

R: Sunt sută la sută...

I: Nu știu...care-i speranța de viață în Băiuț....că bănuiesc că...

R: Nu știu da...acuma mai ales că nu sunt locuri de muncă în Băiuț...

I: Așa...

R: Și coptilu meu de ce-o venit în Baia Mare? Ce să fac? Să-l țin din pensie eu? Unde să...dacă în Băiuț nu sunt locuri de muncă...tre să mergi în Târgu Lăpuș...și soția lucrează la Taparo...dacă era o secție de croitorie și în Băiuț...nu mai trebuia să faci naveta....coptilu meu sau a...indiferent a cui...erau....bine că rămânea acasă și ție îți convenea ca părinte....că-i și coptilu tău angajat...

I: Da...evident, toți ne dorim să ne fie copii aproape

R: Și îi tare îmbătrânit satul

I: Da?

R: Suntem noi de 50-60 de ani, îs părinții 70-80 și îs 2-3 tineri...dimineată să zicem mă duc după pâine

I: Da

R: 8...8 jumate, 9...hai până pe la 10 mai vezi oameni...pe la 2-3 ți dor să dai mâna cu cineva...sau să...să ai ceva de lucru...un săpat un șanț, niște lemne...pe bani nu ai pe cine...asta-i problema

I: OK...V-a afectat personal închiderea mineritului. Ne-ați spus comunitatea a avut de suferit prin ceea ce ne-ați spus....nu mai ai cu cine da mâna

R: Nu mai ai...nu mai ai...și eu, eu după aia...

I: Dar pe dumneavoastră personal v-a afectat?

R: Da nu...cum să spun...eu ca să mă duc în pensie de bătrânețe, eu în...în 2005 pe noi ne-o obligat să mergem pe ordonanță....eu n-am avut împliniți 42 de ani...și ca să mă duc cu alea 22 de luni să mă duc în pensie, vreo 2 ani de zile am lucrat la IMI, în construcții....mergeam luna și veneam sâmbăta acasă...mă zic și așa unde ...în construcții...la rangă, la lopată....meserie nimica n-am știut...ce să știu...în construcții?...și am lucrat 2 ani aproape până am ieșit în 2009 în pensie, am lucrat la IMI ca să mă duc în pensie de...din câmpul muncii și la început am avut 12 milioane 910...după aia o crescut 15, 17...și acuma am 3400 pensie

I: Mna...puțin pentru viață de subteran....se spune că-n minerit se câștigă și...

R: Nu...da...că multă lume că voi la mină și ăsta....da voi ați spus condițiile care am lucrat noi...că am 3400 sau să...cum...care o lucrat ca mineri sunt care au, rămân în mână cu 5000 de lei, 5500

I: Da

R:...mă zic da voi ați spus condițiile...că poate astăzi ai mers da nu-i sigur că a doua zi mai meri? Că poți să pățești ceva de....nu-i totuna

I: Sigur...sigur...trebuie pus și riscul...Deci v-a afectat, v-a afectat puternic

R: Păi acuma...

I: Ajungem la un capitol care nouă ne este drag...o să vedeți și de ce, vom vizita Muzeul imediat...florile de mină. Știți ceva despre ele...

R: Știu...știu, da prostia mare odată...oare care era la Protecția Muncii...era un doctor...profesor doctor...C. sau cam așa ceva și cum atuncea eram la aeraj și o văzut în...acolo o piatră și flori de alea de...și m-o întrebat de flori și ăsta....zic „Mă omucule bun, zic, nu te supăra zic eu îs sătul de pietri”...vreun ceas o ținut inginerul lecție cu mine...că știu...zic eu știu omule bun da...prostia mare o fost că minerul era primul, noi numa ce primeam și ciurucurile le găseam...da aia o fo prostia....

I: Ați văzut exemplare frumoase?

R: Am văzut...deci cât am văzut, deci...cum am văzut la mineri da eu n-am apucat...eu acasă vă spun că ce-am adus...2-3 pietre numa ce mi-o dat

I: Nu, nu, nu....ce-ați văzut al ei...și ne interesează de unde. Ce-ați văzut? Cam ce? Ce?

R: A fo și ametist...

I: Ametistul unde l-au găsit ametistul...știți de ce vă întreb? Pentru că...

R: Nu mai știu precis că unde ...nu știu precis

I: Noi avem probleme cu localizarea pietrelor...știm că-i din Băiuț...stibină de Băiuț...îi renumită

R: No...stibină și ăsta

I: Da unde...au fost găsite? Cam localizarea măcar...filonul, măcar orizontul...

R: Nu știu...nu știu că într-un timp oare de era și de ăsta cu...da nu mai...că și în Văratec o fost...la Ponorâta...cam așa ceva, nu știu să spun precis

I: Da...OK

R: Vă spun că noi dacă eram ultimii n-apucam să....

I: Ok. Ne apropiem de sfârșitul interviului nostru. V-aș întreba ce-a însemnat pentru dumneavoastră domnul V. mineritul?

R: Păi mineritul o fost că mi-am câștigat existența...familia, copilu...pentru mine ți-am spus...la început n-am vrut...da pentru mine ca la mină o fost o plăcere...cu drag mergeam...nu știu că toată lumea...nu toată lumea ...da eu cel puțin cu drag...

I: Se vede că sunteți emoționat...vă aduceți aminte

R: Nu...că...nu că-s...știi cum îi? Ce vreau să spun...după ce m-am căsătorit...taică-mio o căzut paralizat...crapă lemne, du la unu...socru cu soacra, Dumnezeu să-i ierte! Și ei o murit...du și la ei...du și la tine...pe deasupra era și sora mea...deci eram tot timpul ocupat, tot timpul aveam de lucru...și bine că nu îmi pare rău, le-am făcut din suflet c-am vrut să le fac...

I: Așa...credeți...ați povestit un picuț...dar totuși credeți în legenda asta a redeschiderii minelor?

R: Nu...

I: De ce?

R: Dacă tot....dacă s-o luat tot, tot, tot...numa dacă faci la suprafață eventual...da altfel...și-n 300 numa mi se pare...eu n-am fost că nu m-am putut duce...numa axa de la mașina de extracție n-o luat-o...băiuțeni, botizeni...la ras o luat tot, tot, tot, tot, tot....șine, TH-uri...tot, tot, tot...nu cred

I: Nu...

R: Numa dacă...

I: În altă formă...în alt...

R: În carieră sau nu știu...nu știu

I: OK. Ce credeți că ar mai fi de adăugat? Dacă aveți ceva dumneavoastră de adăugat

R: Nu am ce să...pare bine că...ți-am spus că nu-mi pare rău că m-am apucat de minerit...din suflet l-am făcut, nu-mi pare rău

I:Domnul V. vă mulțumim foarte mult pentru...

R: Nu aveți pentru ce

I: Pentru impresiile, pentru experiența dumneavoastră de viață pe care ați împărtășit-o cu noi. Vă mulțumim foarte mult!

R: Și eu vă mulțumesc!